

АКТУАЛЬНІСТЬ РОЗРОБКИ ДЕРМАТОЛОГІЧНИХ ЗАСОБІВ НА ОСНОВІ

СИРОВИНИ ПСОРАЛЕЇ ЛІЩИНОЛИСТОЇ

Овсюк В. М., Курченко Д. Ю., Крюкова А. І.,

Ковальова Т. М., Коноваленко І. С.

Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна



Актуальність. Проблема хронічних дерматозів присвячено значну кількість досліджень. До найбільш поширених дерматозів належать псоріаз, atopічний дерматит та акне. Для цих захворювань характерно тривалий перебіг із періодами загострення та ремісії. Для хронічних дерматозів характерні свербіж, запальні зміни шкірних покривів, болючість та висипання. Нерідко пацієнти страждають даними захворюваннями роками, що значно впливає на їх якість життя.

При системній терапії псоріазу базисним препаратом у всьому світі є метотрексат. Однак у 61–95 % пацієнтів, які приймають даний препарат, розвиваються такі побічні ефекти, як мієлосупресія, панцитопенія, тромбоцитопенія, лейкопенія та мегалобластна

анемія



Базовими препаратами для лікування акне, що мають патогенетично обґрунтований терапевтичний вплив, є ретиноїди та антибіотики. Найбільш виразною та частою побічною реакцією на будь-які зовнішні ретиноїди є ретиноевий дерматит



З огляду на широкий спектр побічних дій актуальним є розробка нових та безпечних лікарських засобів для лікування захворювань шкіри, зокрема псоріазу та акне.

Мета дослідження. Вивчити сировину та основні біологічно активні речовини псоралеї ліщинолистої, що застосовується для лікування різних дерматологічних захворювань шкіри. Дослідити можливість використання даної сировини при розробці нових лікарських засобів.

Методи дослідження. В роботі працювали з відомостями наукової та науково-практичної літератури методами аналітичного та структурного аналізу. На основі проаналізованих даних узагальнено дані щодо актуальності використання сировини псоралеї ліщинолистої.

Основні результати. За результатами проведеного аналізу літературних джерел, встановлено, що перспективною лікарською рослинною сировиною для створення дерматологічних засобів є псоралея ліщинолиста.

Псоралея ліщинолиста (*Psoralea corylifolia*) відноситься до сімейства бобові (*Fabaceae*) є прямостоячою однорічною трав'янистою рослиною, що росте на піщаних, суглинистих ґрунтах, в природних умовах висотою до 30–60 см, в культурі – до 160 см. Зовнішній вигляд рослини псоралея представлено на рисунку 1.

Місце зростання рослини: територія Індії, Китаю та Шрі Ланки.

Хімічний склад: у плодах псоралеї містяться кумарини – арилкумарин та псоралідин; флавоноїди – псоракорилифол, гідроксипсораленол А і В, ізабавачин, астрагалін, бавахіони А і В, бавакуместан С, ізофлавоноїди – дадзін та дадзеїн; флаволи – бавачін, бакүзофлавонон, бакүфлавонон; монотерпени – бакүчіол, гідроксибакүчіол; ефірні олії – дигідроксикуместан, псоракүместан. Структурні формули основних біологічно активних речовин (БАР), що відповідають за фармакологічну активність даної сировини наведено на рисунку 2.

Висновки. Завдяки наявності певного складу БАР у плодах псоралеї ліщинолистої (бакүчіолу, псоралену, ізопсоралену та псоларидину), сировина володіє антиоксидантною, антибактеріальною, фотосенсибілізуючою та імунomodуючою діями. Отже, плоди псоралеї ліщинолистої є перспективною сировиною для створення нових дерматологічних засобів.



Рис. 1. Зовнішній вигляд рослини (а) та плодів (б) псоралеї ліщинолистої (*Psoralea corylifolia*)

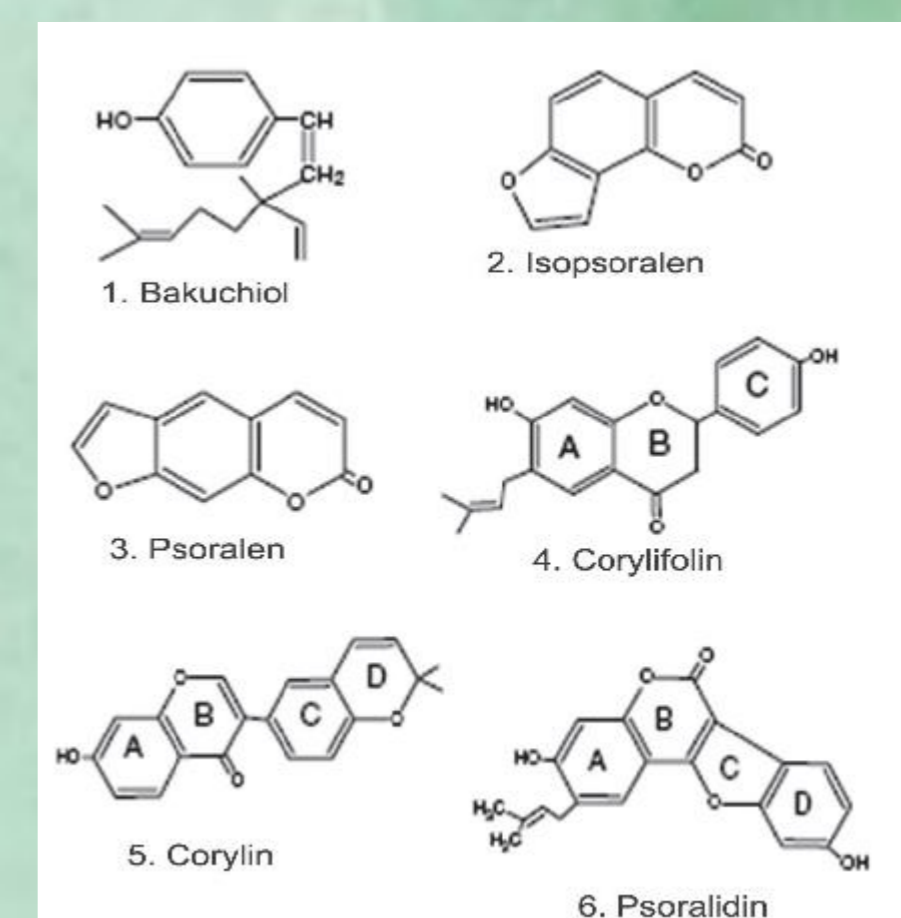


Рис. 2. Структурні формули основних БАР псоралеї ліщинолистої